EESC info
European Economic and Social Committee
A bridge between Europe and organised civil society

May 2024 | SV

Grassroots View – säsong 4, avsnitt 7: För ung, för gammal, förhindrad att rösta – dags att komma till tals i EU-valet

Välkommen till Grassroots View, en podcast från Europeiska ekonomiska och sociala kommittén (EESK). Nu när EU-valet 2024 står för dörren tittar vi närmare på förhoppningarna och farhågorna hos tre grupper som de politiska beslutsfattarna ofta inte lyssnar tillräckligt på: personer med funktionsnedsättning, äldre personer och ungdomar.

Våra gäster är **Milan Šveřepa**, ordförande för Inclusion Europe, som diskuterar frågan om tillgänglighet i samband med EU-valet 2024. Ungdomsaktivisten och influeraren **Nina Skočak** berättar för oss vilka frågor som är avgörande för ungdomar just nu. **Heidrun Mollenkopf** är ordförande för AGE Platform Europe, en intresseorganisation för äldre personer, och ger oss sin syn på huruvida äldre personer känner sig inkluderade i valdebatterna eller om de anser att de avfärdas och nonchaleras av politikerna. EESK:s vice ordförande med ansvar för kommunikation, **Laurențiu Plosceanu**, berättar vad EESK gör för att ge olika delar av det civila samhället en starkare röst och se till att de som är mer sårbara inte hamnar utanför eller marginaliseras.

Lyssna på vår podcast, utnyttja din rösträtt och stå upp för din åsikt. Skapa det Europa du vill ha!

This page is also available in:

- ES
- BG
- CS
- DA
- EN

LEDARE

Ledare

Utvidgning är ett logiskt steg framåt för EU

Denna månad firar vi 20-årsjubileet av EU:s stora utvidgning. Det var i maj 2004 som medborgarna i Cypern, Estland, Lettland, Litauen, Malta, Polen, Slovakien, Slovenien, Tjeckien och Ungern blev EU-medborgare. Det var ingen enkel process, eftersom det är känt att EU-anslutningen är besvärlig och tidskrävande. Tjugo år senare kan vi dock säga att 2004 års utvidgning var en framgångssaga.

Förutom att EU blev en av världens största inre marknader ledde utvidgningen till att 26 miljoner nya arbetstillfällen skapades. Framgången kan dock inte mätas enbart i ekonomiska vinster. Utvidgningen ledde så småningom till att gränserna öppnades och miljontals människor fick frihet att resa, arbeta och bo var som helst i EU. Vad som tidigare varit ett privilegium för vissa blev en rätt för alla. Hittills har över 2,7 miljoner studerande från de tio nya länderna deltagit i ett Erasmus+-utbytesprogram. Det

utvidgade EU gav alla lika möjligheter att blomstra.

Framgång betyder inte att det inte finns några lärdomar att dra. Det var den första utvidgningen av detta slag och denna omfattning, och det finns med säkerhet många områden där EU kan och bör göra bättre ifrån sig. För det första måste EU börja integrera kandidatländerna i sitt arbete så snart som möjligt. Gradvis integration är inte en ersättning för faktisk anslutning. Det är ett sätt för båda sidor att skapa en solid grund genom att lära av varandra samt utbyta erfarenheter och åsikter. Det är ett sätt att skapa mänskliga band och främja en verklig europeisk anda.

För det andra är EU:s grundläggande principer om demokrati, rättsstat och grundläggande rättigheter och friheter inte förhandlingsbara och får inte förbises. Även om EU:s handbok för anslutning innehåller tydliga kriterier beträffande ”grundläggande principer” finns det vissa aspekter som inte ingår i någon handbok. Som det civila samhällets hus anser EESK att ett dynamiskt civilt samhälle och en stark social dialog är viktiga inslag i välfungerande demokratier. En gradvis integration i EU av det civila samhället i kandidatländerna kommer att ge dem möjlighet att bli så starka som de bör vara vid tidpunkten för anslutning. Därför har EESK lanserat sitt initiativ för att integrera EU:s kandidatländer. ”Kandidatlandsledamöterna” samarbetar nu med våra EESK-ledamöter för att utarbeta yttranden i frågor som är av särskild betydelse för kommande utvidgningar.

Detta är också anledningen till att EESK-ledamöterna kommer att diskutera 20-årsdagen av EU:s utvidgning under sin plenarsession i maj – för att få en överblick över det förflutna och blicka framåt mot en gemensam framtid med ett mer resilient, demokratiskt och enat EU.

Oliver Röpke

EESK:s ordförande

KOMMANDE EVENEMANG

6 juni 2024

Ojämlikt socialt skydd i allmänhet och för nya former av arbete samt arbetstagare med atypiska anställningsavtal i synnerhet

19 juni 2024

Årsmöte för ordförandena och generalsekreterarna 2024

26 juni 2024

Konferens om överkomliga energipriser: att omsätta det civila samhällets ståndpunkter i handling

10–11 juli 2024

EESK:s plenarsession

EN FRÅGA TILL ...

Vi satte oss ned med föredraganden för EESK:s yttrande ”Ungdomars deltagande i EU och Förenade kungariket”, **Cillian Lohan**, för att fråga honom om de potentiella fördelarna med ett program för ungdomars rörlighet, såsom föreslagits av kommissionen och stöds av EESK. Programmet skulle göra det lättare för unga britter och EU-medborgare att bo, studera och arbeta i EU respektive Förenade kungariket. Nu när Förenade kungariket har avvisat den föreslagna EU-omfattande överenskommelsen om fri rörlighet för ungdomar, vilka andra möjliga sätt finns det att återknyta de band som brutits till följd av brexit?

RÖRLIGHETENS VERKLIGA VÄRDE LIGGER I DE GEMENSAMMA ERFARENHETERNA – VI KOMMER ATT FORTSÄTTA ATT VERKA FÖR DETTA

av Cillian Lohan

Människors rörlighet inom EU har medfört många fördelar för alla inblandade. För ungdomar har rörligheten varit särskilt viktig, eftersom den har gjort att de kunnat ta del av olika kulturer i Europa och uppleva livsstilen i andra europeiska länder. Därigenom har de också kunnat förstå att vi har mycket gemensamt. Att besöka ett annat land för att arbeta eller studera hjälper oss att inse vad det är som vi har gemensamt som människor. Oavsett vilket språk vi talar, vilken mat vi äter eller hur vädret är har vi så många saker gemensamt – relationer med familj och vänner, förhoppningar och svårigheter, utmaningar och möjligheter.

Det är dessa utbyten mellan länder som skapar ett samhälle med vuxna som är vänligt inställda till och förstår andra människor. Vi ser inte längre invånarna i våra europeiska grannländer som främlingar, utan som vänner.

Vi får inte underskatta den roll som detta spelar för att upprätthålla fred och stabilitet på vår kontinent. Ungdomars rörlighet är hörnstenen i det samarbete och den samverkan som pågår.

Det är i detta sammanhang som jag lade fram ett förslag om ett yttrande på eget initiativ om ungdomars rörlighet och förbindelserna mellan ungdomar i EU efter brexit. I samarbete med mina kollegor och med personalen och ledamöterna genomförde vi ett brett samråd med de berörda grupperna. I detta deltog

företrädare för EU och Storbritannien – i möten både på nätet och med fysisk närvaro och genom enkäter och utbyten av e-postmeddelanden. Vårt arbete fick starkt stöd vid EESK:s plenarsession med ett överväldigande antal röster för.

EU-institutionerna svarade med ett brett erbjudande om förbättrade rörlighetsprogram för ungdomar i Storbritannien. Den första reaktionen från den brittiska sidan var att avvisa erbjudandet, men vi kommer att fortsätta att arbeta för att visa fördelarna för alla parter.

Vi betonar att det inte bara är universitets- eller heltidsstuderande som kan dra nytta av program som Erasmus+ eller fonden Kreativa Europa. Denna typ av EU-initiativ gör det möjligt för ungdomar från alla samhällsskikt att få tillgång till utbytesprogram och erfarenheter som annars är svåra att komma i närheten av.

En kylig beräkning har gjorts av den finansiella kostnaden och den ekonomiska avkastningen. Detta är bara en aspekt av värdet. Rörlighetens och utbytenas verkliga värde ligger i gemensamma erfarenheter och gemensam förståelse. En dynamisk, mångkulturell kontinent kräver att människor kan interagera och vara rörliga. Vid EESK kommer vi att fortsätta att verka för detta. För att visa att detta inte bara är tomma ord och för att föregå med gott exempel fortsätter vi att samarbeta med det civila samhället i Storbritannien.

Vi har ett samförståndsavtal med Civil Society Alliance UK och ett särskilt samförståndsavtal med SAFE i Skottland (i samarbete med den tidigare EESK-ledamoten Irene Oldfather). Vi kommer att fortsätta detta arbete och förstärka det. Ungdomarna har visat ledarskap i turbulenta tider, inte minst på klimatområdet. Låt oss samarbeta på institutionell nivå för att ge dem alla verktyg de behöver för att nå ännu längre i sitt arbete och för att ungdomarnas kraft ska kunna utnyttjas för en ljusare framtid för oss alla.

TO THE POINT

RAKT PÅ SAK

Trots att EU är världsledande inom försörjning av medicinska radioisotoper är unionen starkt beroende av tredjeländer för viktiga råvaror och specifika bearbetningsprocesser. Detta kan medföra störningar i leveranskedjorna och hota tillgången till livräddande diagnos och behandling för många européer. För att vända denna trend och tillgodose patienternas ökande efterfrågan behöver vi offentliga och privata investeringar i forskning och utveckling och i ny produktionsinfrastruktur, sund reglering och djärva politiska beslut. Det skriver föredraganden för EESK:s yttrande om försörjningen av medicinska radioisotoper, Alena Mastantuono.

BEKÄMPA CANCER GENOM ATT TA ITU MED EU:S STRATEGISKA BEROENDEN

Av Alena Mastantuono

Varje år drar över 10 miljoner patienter i EU nytta av nuklearmedicin till följd av diagnos och behandling av sjukdomar som cancer, men också hjärt–kärlsjukdomar och neurovaskulära sjukdomar.

Strålnings- och kärnteknik där radioisotoper används är avgörande i kampen mot cancer i alla delar av vårdkedjan, såväl för tidig upptäckt, diagnos och behandling som för palliativ vård.

Antalet patienter som drar nytta av nuklearmedicin ökar, främst på grund av vetenskapliga genombrott. Europeiska forskare och företag har utvecklat några av de senaste innovativa radioligandbehandlingarna mot cancer, till exempel läkemedel mot endokrina cancertumörer, prostatacancertumörer och metastaser. Prostatacancer orsakar 90 000 dödsfall i Europa varje år och lutetium-177 är en mycket lovande radioisotop för behandling av denna cancerform. Jämfört med traditionella behandlingar har modern radionuklidterapi god effekt på cancerceller och är ofta mindre skadlig för kroppen. Tiotusentals cancerpatienter behöver riktad radionuklidterapi, som det ofta inte finns något alternativ till.

Leveranskedjan för nuklearmedicin är dock mycket komplex innan den når patienten. Den omfattar anskaffning av råvaror samt lagring, bestrålning, bearbetning, logistik och tillämpning. När radioisotoperna har producerats måste de bearbetas, avsändas och användas inom en relativt kort tidsperiod, vissa under samma dag, andra inom ett par dagar, beroende på halveringstiden. De är i allra högsta grad kortlivade.

Överraskande nog är detta dock inget som gränsöverskridande transport och tullförfaranden tar hänsyn till. När det gäller till exempel gränsöverskridande transporter finns det flera hinder som leder till situationer där räkor kan prioriteras framför radioisotoper som är på väg att rädda en patients liv.

I sitt yttrande om tillgången på medicinska radioisotoper efterlyser EESK därför ett bättre samarbete mellan medlemsstaterna för att undanröja de rättsliga hindren. I yttrandet går vi igenom varje steg i leveranskedjan för radioisotoper i Europa och identifierar hindren för gränsöverskridande leveranser samt beroendet av tredjeländer. I yttrandet föreslås också lösningar på bristen på infrastruktur i Europa och betonas behovet av samordnad forskning och utveckling.

Rekommendationerna som läggs fram i vårt yttrande ligger i linje med de slutsatser som nåddes på toppmötet i april mellan EU:s stats- och regeringschefer, där man betonade behovet av att minska EU:s strategiska beroende inom känsliga sektorer såsom hälso- och sjukvård och kritisk teknik. I slutsatserna betonades även behovet av att fokusera på gränsöverskridande tillhandahållande av tjänster och gränsöverskridande rörlighet för varor, inbegripet väsentliga varor såsom läkemedel, vilket är i linje med Enrico Lettas rapport

EU måste tillhandahålla produktionsincitament för att sörja för större strategiskt oberoende i försörjningen av radioisotoper. Trots att EU är en världsledande leverantör av medicinska radioisotoper finns det ett

kritiskt beroende av USA och Ryssland för försörjning av metalliskt högkoncentrerat låganrikat uran (Haleu) och för försörjning av vissa anrikade isotoper som används som mål vid produktionen av radioisotoper.

EU är fortfarande starkt beroende av Ryssland när det gäller försörjning av mål för stabila isotoper som gör det möjligt att producera vissa radioisotoper för moderna molekylära strålbehandlingar eller sådana som är under utveckling, såsom ytterbium-176, som används för att producera lutetium-177.

Detta utgör en verklig utmaning för leveranskedjan för denna specifika radioisotop, för vilken den globala efterfrågan väntas tredubblas under de kommande åren.

Leveranskedjan är även avhängig av systemen för produktion i reaktor eller med accelerator och av bearbetning och leverans till sjukhus. För att säkerställa lika tillgång till vård bör medlemsstaterna, särskilt forskningsinstitut och sjukhus, samarbeta närmare. Tillgången till strålbehandling är nämligen inte densamma i alla medlemsstater, framför allt i utvecklings- och pilotfaserna. Målet är att få snabbare tillgång till forskningsläkemedel eller till läkemedel av humanitära skäl samt att förbättra tillgången för små sjukhus som kan sakna sakkunskap och infrastruktur. Denna tillgång kan vara livsviktig för vissa patienter.

EU:s finansiering av forskning, utveckling och innovation inom nuklearmedicin, särskilt inom Horisont- och Euratomprogrammen, är avgörande för att tillgodose patienternas behov. EU bör ha strategiska projekt av gemensamt intresse på detta område som finansieras inom ramen för EU:s framtida fleråriga budgetram. Europeiska kommissionens Samira-strategi och Ervi (European Radioisotopes Valley Initiative) är värdefulla projekt för Europas plan mot cancer. Kommissionen bör gå längre och ge nuklearmedicin en mer framträdande plats i Europas plan mot cancer och i forskningsuppdraget om cancer i Horisont Europa.

Medlemsstaterna bör också finansiera folkhälsopolitik med fokus på medicinsk strålnings- och kärnteknik. Detta kommer att ge en god signal till industrin och göra det möjligt att utveckla och växa inom forskning och innovation samt inom industriell infrastruktur i Europa. Det kommer också att locka fler till sektorn.

Sammanfattningsvis kommer vi endast att kunna trygga försörjningen av radioisotoper i Europa och tillgodose patienternas ökade efterfrågan om vi fattar djärva politiska beslut.

VÅR HEMLIGA GÄST

Efter 20 år i EU:s väntrum har befolkningens stöd för EU-medlemskap i Nordmakedonien minskat kraftigt. Trots långsamma framsteg, bakslag och fördröjningar (Nordmakedonien beviljades status som kandidatland i december 2005 endast för att behöva vänta 15 år innan anslutningsförhandlingarna inleddes, vilket är det längsta sådana gapet i EU:s historia) utgör dock löftet om ekonomiskt välstånd och regional stabilitet fortsatt en drivkraft för nationens önskan att ansluta sig till EU. Men EU måste också visa att unionen är villig att föra anslutningsprocessen framåt och belöna framsteg. Det skriver vår hemliga gäst, Biljana Spasovska, verkställande direktör för BCSDN (nätverket för det civila samhällets utveckling på

Balkan) och ”kandidatlandsledamot” för Nordmakedonien i EESK.

Biljana Spasovska är verkställande direktör för BCSDN (nätverket för det civila samhällets utveckling på Balkan), ett regionalt nätverk av civilsamhällesorganisationer som samarbetar för att stärka det civila samhället på Balkan och främja dess utveckling. Hon är också för närvarande medordförande för CSO Partnership for Development Effectiveness, medlem i partnerskapet Global Standard for CSO Accountability och ”kandidatlandsledamot” i EESK.

Biljana har mer än tio års erfarenhet av att leda policy- och opinionsbildningsinsatser som syftar till att stärka det civila samhällets roll på Balkan och dess röst i politiska processer på nationell nivå och EU-nivå. Hon har lett och bidragit till flera regionala, europeiska och globala samarbetsprojekt för att främja en mer gynnsam miljö för det civila samhället, en mer trovärdig utvidgningspolitik för EU, förbättrad ansvarsskyldighet för det civila samhället och effektivare utvecklingssamarbete.

Hon har en masterexamen i tvärvetenskapliga studier från universitetet i Bologna och är doktorand i globalisering och demokrati.

NORDMAKEDONIENS EU-ANSLUTNING: UTMANINGAR, LÖFTEN OCH VÄGEN FRAMÅT

av Biljana Spasovska

BCSDN (nätverket för det civila samhällets utveckling på Balkan)

Nordmakedonien står vid ett avgörande vägskäl i sin strävan efter EU-anslutning, då landets resa har präglats av bakslag och fördröjningar som underblåsts av olösta bilaterala tvister och minskande offentligt stöd. Trots dessa hinder utgör löftet om ekonomiskt välstånd och regional stabilitet fortsatt en drivkraft för nationens önskan om EU-medlemskap.

Opinionsundersökningar visar på en oroande utveckling, med kraftigt minskande stöd för EU-medlemskap under de senaste åren. Denna nedgång återspeglar en bredare frustration över de långsamma framstegen och den upplevda bristen på engagemang från EU-medlemsstaternas sida.

Landets väg mot EU-anslutning har kantats av komplexa frågor som sträcker sig bortom Nordmakedoniens gränser. En demokratikris och politisk instabilitet inom regionen och bland EU:s medlemsstater, i kombination med den ökande högernationalismen, medför stora utmaningar för integrationsprocessen. Trots dessa utmaningar finns det dock utrymme för optimism och förnyelse, eftersom många människor ser EU-integrationen som en väg mot framtida välstånd och högre levnadsstandard. Det är också lovande att landet redan är relativt väl anpassat till EU:s lagstiftning.

I det fortsatta arbetet måste Nordmakedonien prioritera framsteg med reformer och förhandlingskapitel på avgörande områden såsom rättsstatsprincipen, rättsväsende, demokrati och bättre offentlig förvaltning. Synliga framsteg på dessa områden som drivs på av processen för anslutning till EU skulle också stärka allmänhetens stöd för EU. Engagemanget för demokratiska värden, regionalt samarbete och strävan efter ett gemensamt europeiskt öde kommer att vara avgörande när landet navigerar den vindlande vägen mot anslutning.

Samtidigt som landet måste visa politisk mognad och genomföra de reformer som krävs måste EU visa Nordmakedoniens befolkning att anslutningsprocessen är rättvis, meritbaserad och går framåt. Politisk vilja att föra anslutningen framåt måste visas, såsom gentemot Ukraina. Framsteg måste belönas och åtgärder måste vidtas för att garantera tillräcklig kapacitet på båda sidor för att driva på processen.

Slutligen bör det stå klart att det inte finns något bättre alternativ, till förmån för alla, till Nordmakedoniens och hela regionens anslutning till EU. Nordmakedonien må vara litet, men dess rika kulturarv, strategiska läge och engagemang för demokratiska värden skulle skapa regional stabilitet och möjligheter till ekonomisk tillväxt samt stärka EU:s mångfald och sammanhållning.

VALET TILL EUROPAPARLAMENTET DEN 6–9 JUNI 2024: JAG TÄNKER RÖSTA. TÄNKER DU?

I den sista artikeln i vår kolumn ”Jag tänker rösta. Tänker du?” uttalar sig Antoine Fobe, chef för opinionsbildning och kampanjverksamhet vid European Blind Union. Hans organisation kräver att valet görs mer tillgängligt. Trots handikapporganisationernas , EESK:s och Europaparlamentets insatser är det ännu en gång för sent för att EU-valet ska kunna föregå med gott exempel.

MISSAD CHANS ATT GÖRA VALET TILL EUROPAPARLAMENTET TILL EN FÖREBILD FÖR TILLGÄNGLIG RÖSTNING

Av Antoine Fobe

Valet till Europaparlamentet står för dörren. Vi i European Blind Union uppmanar våra medlemmar att – trots de ihållande svårigheterna – gå och rösta. När de lägger sin röst bör de beakta i vad mån kandidaterna och

partierna ägnar uppmärksamhet åt frågan om inkludering– i enlighet med FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning. Medborgare med synnedsättning måste göra sina förväntningar hörda.

European Blind Union är de blinda och synsvagas röst i Europa och vi arbetar för ett tillgängligt och inkluderande samhälle med lika möjligheter där personer med synnedsättning kan delta fullt ut i livets alla aspekter. Politiskt deltagande är naturligtvis en väsentlig aspekt. Genom att gå och rösta och verka politiskt kan medborgare med synnedsättning främja politik och lagstiftning till stöd för personer med funktionsnedsättning.

Nu när valet till Europaparlamentet 2024 närmar sig är deltagandet av personer med funktionsnedsättning, både som väljare och som kandidater, en viktig och aktuell fråga.

Enligt en rapport från Europeiska ekonomiska och sociala kommittén (EESK) från 2019 fråntogs omkring 400 000 personer med funktionsnedsättning sin rösträtt vid det senaste valet till Europaparlamentet. Mindre än 5 % av Europaparlamentets ledamöter har en funktionsnedsättning.

Inför det kommande valet efterfrågar European Blind Union, med utgångspunkt i sitt uttalande om valet till Europaparlamentet på nytt att det ska fastställas en standard för tillgänglig röstning (röstningsförfaranden), för valinformation (valkampanjsfaciliteter och valmaterial, politiska debatter, program och webbplatser för de politiska partierna) och för förfaranden efter valet (t.ex. klagomålsmekanismer) samt lika rättigheter att ställa upp som kandidat.

Vi fokuserar på valet till Europaparlamentet eftersom EU endast har behörighet när det gäller valet till Europaparlamentet som en del av EU-medborgarskapet. Att säkerställa lika rättigheter för personer med funktionsnedsättning ligger inom ramen för EU:s ansvarsområde. Eftersom det dock fortfarande är medlemsstaternas ansvar att organisera valet skulle bästa praxis på EU-nivå automatiskt få spridningseffekter på alla andra val.

Tyvärr är det för sent att göra valet till Europaparlamentet till en förebild denna gång. Inte på grund av bristande intresse från parlamentets sida, tvärtom. I maj 2022 föreslog parlamentet en reform av EU:s vallag som framför allt fokuserade på att garantera personer med funktionsnedsättning rätt att rösta oberoende och hemligt, rätt att välja assistans samt tillgång till poströstning och politiska kampanjer. Tyvärr har rådet hittills inte yttrat sig om detta förslag.

Inför EU:s kommande femåriga lagstiftningsperiod uppmanar European Blind Union det nya Europaparlamentet att fortsätta att trycka på för att rådet ska att anta den föreslagna reformen så att konkreta framsteg görs till valet 2029. Vi kan räkna med EESK:s stöd. Redan 2020 efterlyste EESK ett formellt lagstiftningsinitiativ från parlamentet för att garantera verkliga rättigheter för personer med funktionsnedsättning att rösta i valet till Europaparlamentet. Vi kan också räkna med stöd från Europeiska kommissionen, som i december förra året offentliggjorde en guide för god valpraxis och nu arbetar med ett kompendium om e-röstningsmetoder och användningen av IKT i val, som båda behandlar tillgänglighetsaspekter.

EESK DELTOG I RUNNING FOR EUROPE, SOM SLOG ALLA REKORD

Den 26 maj deltog Europeiska ekonomiska och sociala kommittén i den 44:e upplagan av löptävlingen 20 km genom Bryssel, som i år slog nytt rekord med 45 330 deltagare på startlinjen. EESK ingick i den interinstitutionella organisationskommittén *Running for Europe*, som sprang för att uppmuntra medborgarna att rösta i valet till Europaparlamentet under sloganen ”Använd din röst”. EESK:s vice ordförande med ansvar för kommunikation, Laurențiu Plosceanu, startade loppet tillsammans med företrädare för EU-kommissionen och Europaparlamentet. Alex Kibet från Kenya vann på 59 minuter och 57 sekunder, och den snabbaste kvinnan, Sophie Hardy från Belgien, slutförde tävlingen på 1 timme, 10 minuter och 56 sekunder.

EESK-NYHETER

EESK varnar för att avsikterna med paketet för försvar av demokratin kanske inte kommer att uppnås

Kommissionens paket för försvar av demokratin diskuterades vid EESK:s plenarsession i april. EESK:s ledamöter uttryckte reservationer mot paketets tidsplan och det sätt på vilket olika frågor behandlas, framför hur EU ska komma till rätta med problemet med utländskt inflytande. Paketet är inte bara ineffektivt. Det kan också inverka negativt på civilsamhällets demokratiska utrymme i EU.

Trots kommissionens uttalade avsikt att förbättra transparensen och den demokratiska ansvarsskyldigheten i EU anser EESK att paketet för försvar av demokratin uppvisar mycket stora brister. Kommittén menar att paketet läggs fram alldeles för sent för att kunna ha någon verklig inverkan på det kommande valet till Europaparlamentet 2024. Ingen hänsyn har heller tagits till kommitténs tidigare rekommendationer för att stärka demokratin i EU.

”När vi talar om ’farorna’ för våra demokratier är det viktigt att lyfta fram EU:s kraftfulla agerande och den nuvarande kommissionens arbete med att försvara demokratin, de grundläggande rättigheterna och

rättsstatsprincipen”, sade EESK:s ordförande **Oliver Röpke**. ”EESK har också tagit fasta på den oro som framförts av många aktörer i det civila samhället och deras syn på riskerna med paketet. Vi måste hitta en gemensam strategi som kombinerar försvaret av demokratin med alla de garantier som krävs för att bevara civilsamhällets demokratiska utrymme”.

EESK stöder målet i förslaget till direktiv om att göra intresserepresentationen för tredjeländers räkning transparent. Kommittén motsätter sig dock med bestämdhet de metoder som föreslås och varnar för de oavsiktliga konsekvenserna för civilsamhällets demokratiska utrymme. ”Vi anser att detta direktiv är farligt”, sade **Christian Moos**, EESK:s föredragande för yttrandet ”Paket för försvar av demokratin”. ”Direktivet liknar en lag om ’utländska agenter’ och kan stigmatisera icke-statliga organisationer. Det nuvarande förslaget bör tveklöst dras tillbaka. Det riskerar att förvärra problemet med att begränsa civilsamhällets demokratiska utrymme i EU, och detta är något som kommissionen omöjligen vill eftersträva”.

Medföredraganden **José Antonio Moreno Díaz** sade sig vara skeptisk till paketets möjligheter att komma till rätta med de bakomliggande orsakerna till att demokratin inom EU håller på att urholkas. Genom ett snävt fokus på externa hot tas ingen hänsyn till försöken att destabilisera EU:s demokratier inifrån, och det kan vara mycket farligt att bortse från denna aspekt.

Kommissionen har erkänt att paketet skulle kunna påverka icke-statliga organisationer negativt, men anser att direktivet innehåller tillräckliga garantier för att så inte ska bli fallet. (gb)

Europeiska ekonomiska och sociala kommittén godkänner avtalet om inrättande av ett interinstitutionellt etikorgan

Vid sin plenarsession den 25 april godkände EESK avtalet om inrättande av ett interinstitutionellt organ för etiska normer. Det nya avtalet undertecknades formellt av företrädarna för de deltagande EU-institutionerna och EU-organen den 15 maj. Det bör träda i kraft den 6 juni, den dag då valet till Europaparlamentet inleds.

Avtalet är ett viktigt steg mot att stärka en gemensam kultur av integritet och etik.

Det nya EU-organet kommer att utarbeta, uppdatera och tolka gemensamma miniminormer för etiskt uppförande samt offentliggöra rapporter om hur dessa normer har återspeglats i varje deltagande EU-institutions och EU-organs interna regler.

Utöver EESK kommer följande sju EU-institutioner och EU-organ att ingå i det nya etikorganet: Europaparlamentet, Europeiska unionens råd, Europeiska kommissionen, Europeiska unionens domstol, Europeiska centralbanken, Europeiska revisionsrätten och Europeiska regionkommittén.

Varje deltagande institution kommer att företrädas av en högt uppsatt ledamot, och befattningen som ordförande för organet kommer att rotera årligen mellan institutionerna.

Fem oberoende experter kommer att stödja organets arbete genom att på begäran avge yttranden. Parterna i avtalet kommer att kunna samråda med dessa experter om enskilda standardiserade skriftliga förklaringar, inklusive intresseförklaringar. (mp)

Kommissionsledamot Ylva Johansson efterlyser EESK:s stöd för en Team Europe-strategi när det gäller arbetskraftsmigration

Vid EESK:s plenarsession i april diskuterades paketet om rörlighet för talanger. Detta initiativ omfattar en rad nya åtgärder som ska göra unionen mer attraktiv för talanger från länder utanför EU och underlätta rörligheten inom unionen.

Gästtalaren **Ylva Johansson**, kommissionsledamot med ansvar för inrikes frågor, efterlyste EESK:s stöd för att medlemsstaterna och det civila samhällets organisationer ska samarbeta för att förankra detta nya förslag och se till att det förs en effektiv politik för arbetskraftsmigration.

En av de grundläggande åtgärderna i paketet om rörlighet för talanger är initiativet med EU:s talangreserv, det första frivilliga matchningsverktyget på EU-nivå. Med hjälp av detta verktyg kan intresserade medlemsstater koppla samman arbetsgivare i EU med arbetssökande från tredjeländer.

EESK:s ordförande **Oliver Röpke** betonade att ”EU står inför en allvarlig brist på arbetskraft och kompetens till följd av omställningen till en grön och digital ekonomi och övriga demografiska utmaningar. Paketet om rörlighet för talanger kan vara ett av flera instrument för att göra dessa utmaningar mindre påfrestande.”

Ylva Johansson efterlyste en Team Europe-strategi för ett bredare europeiskt perspektiv på arbetskraftsmigration. ”Arbetskraftsmigration är huvudsakligen en nationell befogenhet och kommer att förbli det. Men vi måste skapa en Team Europe-strategi som främjar samarbete mellan EU-institutioner, medlemsstater och det civila samhällets organisationer för att ta fram nya initiativ och underlätta genomförandet av politiken för arbetskraftens rörlighet.”

EESK-ledamoten **Tatjana Babrauskienė**, föredragande för yttrandet ”Paketet om rörlighet för talanger” som antogs vid denna plenarsession, underströk att ”EU:s talangreserv måste vara ett praktiskt, lättanvänt och tillförlitligt verktyg som är attraktivt för arbetstagare och arbetsgivare. Samtidigt bör verktyget främja rättvis och etisk laglig arbetskraftsmigration.” (at)

EESK välkomnar Europaparlamentets historiska omröstning om att bekämpa könsrelaterat våld, och upprepar sitt engagemang för främjandet av kvinnors rättigheter

Var tionde kvinna lever i svår fattigdom. Var tredje kvinna utsätts för våld. Vi bevittnar ett allt större bakslag för kvinnors rättigheter runt om i världen, även inom EU. I och med att valet till Europaparlamentet och utnämningen av en ny kommission snabbt närmar sig kommer ett fortsatt stöd från institutionerna och det civila samhället att vara avgörande för att stärka kvinnors och flickors egenmakt.

Den 25 april hölls en debatt vid **Europeiska ekonomiska och sociala kommitténs (EESK)** plenarsession med deltagande av några av de främsta organisationerna inom EU som kämpar för jämställdhet och för att uppmärksamma det akuta behovet av att fortsätta arbeta för kvinnors rättigheter under EU:s nästa mandatperiod.

Debatten ägde rum en dag efter det att Europaparlamentet gav grönt ljus åt det första EU-direktivet om bekämpning av könsrelaterat våld, och dess fokus låg på slutsatserna från det 68:e mötet i FN:s kvinnokommission. Kvinnokommissionen är världens främsta internationella forum för bedömning av framstegen på jämställdhetsområdet, och i år låg dess tonvikt på fattigdom bland kvinnor.

EESK bidrog till mötet i FN:s kvinnokommission, som hölls i New York i mars, med en förklaring med titeln A gender lens on poverty som innehåller tio åtgärdspunkter för att stärka kvinnors ekonomiska egenmakt och sociala skydd.

”Fattigdomen är inte könsneutral, och därför kan inte heller våra åtgärder mot den vara könsneutrala. Våld mot kvinnor påverkar såväl risken för att de drabbas av fattigdom som deras förmåga att delta på arbetsmarknaden på lika villkor. Jag kan därför inte annat än välkomna slutomröstningen i Europaparlamentet om det första direktivet någonsin som går ut på att skydda kvinnor mot könsrelaterat våld och våld i nära relationer på EU-nivå”, sade **EESK:s ordförande Oliver Röpke**.

Genom samordnade åtgärder på alla nivåer har man under denna kommissions mandatperiod uppnått ett antal milstolpar, såsom EU-direktivet om insyn i lönesättningen och strategin för vård och omsorg, sade **Lanfranco Fanti**, medarbetare vid kansliet för Helena Dalli, kommissionsledamot med ansvar för jämlikhet.

Deltagarna i debatten efterlyste en konstellation för jämställdhet inom Europeiska unionens råd, en EU-samordnare med frågan om våld mot kvinnor som ansvarsområde, och ett förnyat mandat för kommissionsledamoten med ansvar för jämlikhet.

”Vi behöver politiskt stöd från EU”, sade **Florence Raes**, direktör vid UN Womens Brysselkontor. Trots konkreta framsteg på jämställdhetsområdet undergrävs kvinnors rättigheter i en aldrig tidigare skådad omfattning, och det finns en ökande risk för att jämställdhet mellan könen trängs ut från listan över prioriteringar.

”Om du är kvinna och tillhör en minoritetsgrupp kommer du garanterat att få kämpa. Vi måste komma ihåg att jämställdhet inte längre är tillräckligt: jämställdheten måste vara intersektionell”, sade **Ilaria Todde**,

ansvarig för opinionsbildning vid EuroCentralAsian Lesbian* Community.

”Våldet mot kvinnor är djupt rotat i patriarkala system över hela världen. I dag välkomnar vi antagandet av det första EU-direktivet någonsin om våld mot kvinnor och våld i nära relationer”, sade **Mary Collins**, direktör för Europeiskt kvinnoforum. (ll)

”Vi måste exportera våra varor och vår teknik, men vi får inte exportera våra jobb. Investeringarna måste göras i EU.”

Vid EESK:s plenarsession i april betonade kommissionens biträdande generaldirektör med ansvar för inre marknaden Maive Rute och EESK:s ordförande Oliver Röpke att det är mycket viktigt att stärka EU:s konkurrenskraft för att öka tillväxten och välbefinnandet i vår ekonomi och vårt samhälle.

Enligt **Maive Rute** finns det ingen tid att förlora. EU måste agera snabbt om vi vill komma ikapp våra konkurrenter och överleva på en global marknad där världens ekonomiska jättar har alldeles för stor makt.

Hon gjorde en bedömning av läget för EU:s konkurrenskraft och sade: ”Vad vi behöver är radikala förändringar. Vi kan inte låta fullbordandet av den inre marknaden ske med hjälp av god vilja – vi måste se till att regelverket verkligen efterlevs. Vi måste exportera våra varor och vår teknik, men vi får inte exportera våra jobb. Vårt näringsliv måste vara konkurrenskraftigt och investeringarna måste göras här”.

Oliver Röpke betonade att konkurrenskraften är en viktig del av EU:s ekonomiska framgång och en motor för tillväxt, innovation och välstånd som samtidigt stärker EU:s globala inflytande och motståndskraft och tillade: ”När vi diskuterar EU:s konkurrenskraft måste människan stå i centrum för debatten och det är viktigt att se till att ingen lämnas utanför. Konkurrenskraftens inverkan och betydelse beror till syvende och sist på hur den påverkar individens och samhällets välbefinnande, möjligheter och välstånd. Därför måste människors behov, rättigheter och ambitioner prioriteras i alla diskussioner om EU:s konkurrenskraft”.

Vid plenarsessionen antogs också yttrandet ”En strategi för konkurrenskraft på lång sikt”, som utarbetats av föredraganden **Emilie Prouzet** och medföredraganden **Stefano Palmieri**. (mp)

Att bryta ny cirkulär mark: EESK:s flaggskeppskonferens leder EU:s omställning

I år gjorde Europeiska plattformen för berörda aktörer inom den cirkulära ekonomin, ett initiativ som utvecklats tillsammans med

och anordnas av Europeiska ekonomiska och sociala kommittén (EESK), gemensam sak med det belgiska ordförandeskapet för Europeiska unionens råd och WCEF (världsforumet för cirkulär ekonomi), som har sitt säte i Finland, för sin flaggskeppskonferens den 15–16 april.

Konferensen hölls på kongresscentrumet Square i Bryssel, med över 1 000 deltagare och 150 talare, och där lyfte man fram verkningsfulla cirkulära lösningar som vägleds av de senaste vetenskapliga rönen. EESK-delegaterna delade med sig av plattformens framgångshistoria.

Cillian Lohan, EESK-ledamot och medgrundare av plattformen, hyllade den som det ”nätverk av nätverk” som förenar politik och civilsamhälle för cirkulära framsteg. **Anders Ladefoged**, medlem av plattformens styrgrupp, lyfte fram dess roll när det gäller att diskutera EU:s framsteg och brister på det cirkulära området och erbjuda en plattform för samarbete och lärande. EESK:s **Maria Nikolopoulou** betonade plattformens växande interaktivitet och att den underlättar dialog genom initiativ såsom #EUCircularTalks.

Under konferensens avslutande plenarsession tillkännagav **Jutta Urpilainen, kommissionsledamot med ansvar för internationella partnerskap**, två initiativ till stöd för den globala omställningen till en cirkulär ekonomi: EU:s resurscentrum för cirkulär ekonomi, som kommissionen finansierar med 15 miljoner euro, och programmet ”SWITCH to Circular Economy in East and Southern Africa”, till vilket kommissionen kommer att bidra med 40 miljoner euro under fem år. Plattformen åtog sig att stödja båda initiativen.

Plattformen, som EESK och kommissionen tog initiativ till 2017, främjar dialog, sprider god praxis och tillhandahåller information om den cirkulära ekonomin för att omsätta vision i handling. EESK har aktivt förespråkat cirkularitet sedan kommittén gav sitt stöd till EU:s handlingsplan för den cirkulära ekonomin 2015. Plattformen fungerar som en gemensam insats för att engagera alla berörda parter i förverkligandet av en cirkulär vision i syfte att påskynda omställningen genom dialog och samarbete.(ks)

Desinformation är ett vapen som utländska makter använder för att skada våra samhällen.

EESK:s sektion för yttre förbindelser (REX) anordnade sin andra kampanj och konferens om kampen mot desinformation som ett led i sitt överordnade projekt om desinformation, som ska genomföras med hjälp av det civila samhället.

Efter en framgångsrik kampanj i Bulgarien hölls evenemanget denna gång i Moldavien, den 18 april. Landet har nyligen stärkt sin kapacitet på området strategisk kommunikation och dialog genom att inrätta två särskilda organ: centrumet för strategisk kommunikation och bekämpning av desinformation samt centrumet för civila initiativ för nationella minoriteter.

Konferensen hölls i samarbete med Moldaviens statliga universitet i Chisinau.

I sitt anförande vid konferensen betonade EESK:s ordförande **Oliver Röpke** vikten av att främja dialog och involvera alla medborgare, från olika bakgrunder och folkgrupper, i kampen mot utländsk påverkan och desinformation.

Desinformation sprids vanligtvis i befolkningen och ofta horisontellt. I stället för en uppifrån-och-ned-strategi är det bästa sättet att ta itu med problemet därför att få medborgarna att reflektera och bli direkta engagerade. Det är här det organiserade civila samhället kan spela en avgörande roll, eftersom desinformation skadar sammanhållningen i våra samhällen.

Ana Revenco, direktör för centrumet för strategisk kommunikation och bekämpning av desinformation och en av huvudtalarna vid konferensen, underströk att medborgarna inte kan bekämpa desinformation på egen hand och att centrumet skulle kunna förbättra deras kompetens när det gäller att bekämpa toxisk desinformation på lång sikt.

”Att helt bli av med desinformation är ett orealistiskt mål. Våra gemensamma insatser kommer att inriktas på att avslöja och förebygga falska nyheter och mildra deras skadliga inverkan på våra samhällen”, tillade hon.

Mihai Peicov, ledare för centrumet för civila initiativ för nationella minoriteter, sade att regeringens inrättande av detta centrum var ett viktigt steg för att integrera alla i samhället. Han tillade att det behövs nya utbildningspolitiska åtgärder för minoriteter.

Vid konferensen belystes utbildningens roll och fokuset på ungdomar, eftersom många av insikterna kom från de yngsta konferensdeltagarna – studerande och journalister.

Här kan du se videorapporten om konferensen.

#EUvsDisinfo (at)

De gemensamma rådgivande kommittéerna EU-Serbien och EU-Montenegro ska övervaka anslutningsförhandlingarna och diskutera den nya tillväxtplanen

The EESC's External Relations Section (REX) held two meetings with its Serbian and Montenegrin counterparts within the framework of the respective Joint Consultative Committees (JCCs). This joint institution enables civil society organisations from both sides to monitor the country’s accession negotiations, discuss issues of common interest, and point out concerns to be tackled on the path to joining the European Union.

Den 5 april 2024 bjöd EESK in de serbiska medlemmarna av den gemensamma rådgivande kommittén till Bryssel för att diskutera det aktuella läget i förbindelserna mellan EU och Serbien samt anslutningsförhandlingarna med EU. Andra frågor som diskuterades var de möjligheter som den nya tillväxtplanen och faciliteten för reformer och tillväxt för västra Balkan för med sig för Serbien. Även situationen i landet efter valet samt det övergripande tillståndet för demokratin och rättsstatsprincipen i landet diskuterades.

The event saw the participation of the newly appointed Head of Mission of the Republic of Serbia to the EU, **Danijel Apostolović**, who underlined the common position between the EU and Serbia for closer cooperation regarding all relevant issues for Serbia's accession negotiation talks.

EESK:s vice ordförande med ansvar för kommunikation, **Laurentiu Plosceanu**, betonade att dessa sammanträden är viktiga eftersom de garanterar närvaron av företrädare för det civila samhället, i syfte att stärka budskapet om EU-anslutningen i Serbien.

The meeting ended with the adoption of a joint declaration, which will be forwarded to the EU institutions and to local authorities and government in Serbia.

Här kan du se en videorapport från sammanträdet

On May 13, member of the EU-Serbia JCC **Nataša Vučković** was elected the new president of the European Association for Local Democracy (ALDA). The EESC was represented at the ALDA General Assembly in Barcelona by Mr Plosceanu, who congratulated Ms Vučković on her appointment.

******

The 18th meeting of the EU-Montenegro Joint Consultative Committee (JCC) took place in Podgorica on 16 April and sent a clear message to the EU institutions that Montenegro is firmly committed to becoming the 28th EU Member State by 2028.

The JCC members encouraged their organisations, the national authorities and the EU institutions to spare no effort in accomplishing the rule of law interim benchmarks. Obtaining the Interim Benchmark Assessment Report (IBAR) for the rule of law by June will be a turning point in the EU accession process, enabling the provisional closing of other chapters.

Co-chair and EESC member **Decebal-Ștefăniță Padure** said: **'**The Montenegrin authorities should fulfil their ambitious goals, and organised civil society should be involved in every step of the accession negotiations.' Medordföranden från Montenegros sida, **Gordana Đurović**, uppmanade alla berörda parter att stödja ansträngningarna för att uppnå en positiv rapport från kommissionen i juni.

The chief negotiator, Dr **Predrag Zenović**, pointed out the important role and concrete help of civil society in the negotiation process, with public support for Montenegro's EU membership reaching 80%.

EU Ambassador to Montenegro **Oana Cristina Popa** noted that Montenegro seemed to have finally found the necessary stability to focus on EU accession as its main strategic priority, adding: 'We will all endeavour to ensure that this opportunity is not missed.'

I slutet av sammanträdet antogs en gemensam förklaring som kommer att läggas fram för stabiliserings- och associeringskommittén, den parlamentariska stabiliserings- och associeringskommittén, Europeiska utrikestjänsten, Europeiska kommissionen och Montenegros regering. (at)

Vid öppet hus-dagen 2024 ökade EESK medvetenheten om vikten av att rösta i valet till Europaparlamentet 2024.

Vid kommitténs traditionella öppet hus-dag lördagen den 4 maj 2024 välkomnades allmänheten, som gavs engagerande information om kommitténs roll bland EU-institutionerna och om det kommande valet till Europaparlamentet.

Under dagen anordnades ett antal aktiviteter i EESK:s huvudbyggnad i Bryssel, Jacques Delors-byggnaden. Deltagarna hade möjligheten att besöka lokalerna och upptäcka vad EESK gör för allmänheten, lära sig mer om kommitténs roll i EU-institutionernas beslutsprocess och dela med sig av sina intressen och åsikter till EESK:s ledamöter.

Besökarna kunde även ta reda på vad EESK-ledamöterna gör i sina hemländer och delta i aktiviteter som interaktiva spel, en EU-frågesport och ansiktsmålning för barn.

På förmiddagen tog kommittén emot en grupp ledamöter och anställda vid EESK som cyklat hundratals kilometer igenom Frankrike och Belgien för att öka medvetenheten om EU-valets betydelse.

Gruppen, som leddes av EESK-ledamoten **Bruno Choix** från Arbetsgivargruppen, cyklade sammanlagt cirka 500 km från Caen (Frankrike) till Bryssel på 4 dagar. Övriga ledamöter och anställda anslöt sig till cyklistgruppen under den sista sträckan från Waterloo till EESK:s lokaler i Bryssel. (mp)

Visning av den Oscarsbelönade ukrainska dokumentären ”20 dagar i Mariupol” på EESK

Den 24 april stod EESK värd för en visning av den ukrainska dokumentären ”20 dagar i Mariupol”, som i år vann en Oscar i kategorin bästa dokumentär.

Filmen följer regissören, journalisten **Mstyslav Tjernov**, och hans kollegor under 20 dramatiska dagar i februari och mars 2022, då de dokumenterade Rysslands brutala belägring av Mariupol, en viktig ukrainsk hamnstad vid Azovska sjön. Mstyslav Tjernov och hans team, som arbetar för Associated Press, var de sista utländska journalisterna kvar i staden innan den intogs av den ryska armén. Deras gripande inspelningar och foton, bland annat från massiva bombningar av en förlossningsklinik och av stadens teater, som användes som skyddsrum för barn, spreds över världen och vittnade om de fasor som den ukrainska civilbefolkningen utsattes för av den invaderande ryska armén.

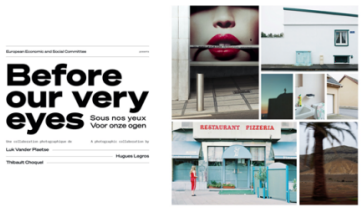
Förutom en Oscar har ”20 dagar i Mariupol” fått många andra prestigefyllda priser, bland annat British Academy Film Awards pris för bästa dokumentär och publikens pris för bästa utländska dokumentär vid Sundance Film Festival.

Vid visningen närvarade EESK:s ordförande **Oliver Röpke** och ett antal hedersgäster, bl.a. **Vsevolod Tjentsov**, chef för Ukrainas representation vid EU, och **Jevhen Tuzov**, en av huvudpersonerna i dokumentären.

”Vi måste komma ihåg att det är vår vördnadsfulla plikt att vittna om historien. Denna film har ett tydligt budskap: Vi måste visa världen vad hat kan leda till. Vi får inte glömma de uppoffringar som det ukrainska folket har gjort, eller det motstånd det har visat sina motståndare. Utsikterna om ett framtida EU-medlemskap för Ukraina är inte bara ett bevis på våra gemensamma värderingar, utan också en strimma av hopp om en ljusare framtid”, sade EESK:s ordförande **Oliver Röpke**.

”’20 dagar i Mariupol’ är ett fruktansvärt, men oerhört viktigt, vittnesmål om det lidande som Rysslands aggression har förorsakat. Jag är stolt över att vår kommitté oförtröttligt har stått vid Ukrainas och det dynamiska ukrainska civila samhällets sida i dessa svåra tider, och er närvaro här i kväll betyder mycket för oss”, sade **Laurențiu Plosceanu**, EESK:s vice ordförande med ansvar för kommunikation. EESK har orubbligt stått vid Ukrainas och det ukrainska civila samhällets sida sedan den första dagen av det ryska anfallskriget, och har stärkt sitt samarbete med organisationer i det ukrainska civila samhället genom plattformen för det civila samhället EU–Ukraina. Kommittén har inrättat navet för det ukrainska civila samhället, där ukrainska civilsamhällesorganisationer med bas i Belgien kan bedriva sin verksamhet. Den har lanserat ett initiativ med kandidatlandsledamöter, som går ut på att låta organisationer i det ukrainska civila samhället ta del av EESK:s sakkunskap. En högnivådelegation från EESK under ledning av **Oliver Röpke** besökte Ukraina i november och träffade ekonominister **Julija Svyrydenko** samt företrädare för Verchovna Rada och det civila samhället. EESK-ledamöterna visade sin vördnad för de ukrainare som fallit offer för kriget vid krigsminnesplatser på olika platser i landet.

Filmvisningen, som anordnades på initiativ av den lettiska EESK-ledamoten **Andris Gobiņš**, visade återigen det europeiska civila samhällets solidaritet med Ukraina och det ukrainska folket. Publiken gavs också tillfälle att se en utställning med fotografier från den belägrade staden Mariupol, som anordnades i samarbete med organisationen Ukra-Bel och kunde beskådas vid sidan av huvudevenemanget.

”Framför våra ögon” – ett smakprov på belgisk konst hos EESK

Om du är intresserad av belgisk konst får du inte missa att besöka utställningen *Framför våra ögon* hos EESK, i Atrium 6 i Jacques Delors-byggnaden på Rue Belliard/Belliardstraat 99 fram till den 28 juni.

Där kommer du att kunna beundra verk av tre begåvade belgiska konstnärer: Luk Vander Plaetse, Hugues Legros och Thibault Choquel.

Genom sina fotografier vill de tre konstnärerna – som arbetar med fotografi, grafisk konst och formgivning – visa oss skönheten i det vardagliga. *Framför våra ögon* är som en viskande, vild och ömsint mänsklig poesi, där olika genrer och människor möter varandra.

Utställningen har anordnats av de belgiska EESK-ledamöterna, med stöd av en grupp samordnare, i samband med det belgiska rådsordförandeskapet, som pågår till och med den 30 juni 2024. Organisatörerna

ser ordförandeskapet som ett lämpligt tillfälle att visa upp sitt lands förmåga och främja belgisk kultur inom och bortom Europas gränser. (ll)

NYHETER FRÅN GRUPPERNA

Affärsnyttan av en ny ”big bang”-utvidgning och en union med 36 länder

Av Stefano Mallia, ordförande för Arbetsgivargruppen vid Europeiska ekonomiska och sociala kommittén

Utifrån erfarenheterna av de två senaste årtiondena och de sju utvidgningarna sedan det europeiska projektet inleddes känns det lämpligt att fira årsdagen av ”big bang”-utvidgningen 2004 med fakta och siffror för att gjuta olja på vågorna i de känsloladdade diskussionerna inför EU-valet i juni.

Det tre år långa kriget i Ukraina har gjort att utvidgningsfrågan hamnat högt på den europeiska geopolitiska agendan. Den status som kandidatland som snabbt beviljades Ukraina, Moldavien, Bosnien och Hercegovina samt Georgien, liksom de anslutningsförhandlingar som äntligen har inletts med Nordmakedonien och Albanien, är positiva genombrott för en politik som stått och stampat i åratal.

För att se till att denna nya dynamik blir varaktig bör vi tydligt redogöra för affärsnyttan.

Demokratisering och rättsstatsprincipen är givetvis obestridliga principer, liksom den meritbaserade strategin i utvidgningsprocessen, som inte medger några genvägar. Men i slutändan måste människorna inges tillförsikt om de potentiella ekonomiska vinsterna och nästa generation européers välstånd.

Om det förflutna ger någon fingervisning om framtiden, så är det att affärsnyttan helt klart är obestridlig. Handeln mellan gamla och nya medlemsstater nästan tredubblades under den formella föranslutningsprocessen från 1994 till 2004 och femdubblades mellan de nya medlemsstaterna själva. Dåtidens EU-15 växte med i genomsnitt 4 % per år från anslutningsprocessens början till 2008, och anslutningsprocessen bidrog till hälften av denna tillväxt, vilket genererade tre miljoner nya arbetstillfällen mellan 2002 och 2008.

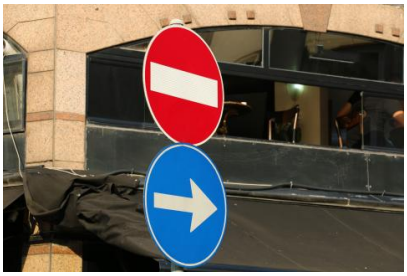
Covid-19 och kriget i Ukraina har visat att EU måste ompröva sin ekonomiska resiliens, särskilt i samband med den gröna och den digitala omställningen. I REPowerEU planeras en ökning av den europeiska produktionen av förnybar energi. Enligt rättsakten om nettonollindustri och akten om kritiska råvaror ska 40 % av de gröna värdekedjorna och värdekedjorna för råvaror omdirigeras till EU. EU:s kandidatländer, särskilt Ukraina, kan spela en viktig roll genom att skapa större ekonomisk säkerhet.

När det gäller naturresurser har Ukraina de största gasreserverna i Europa, efter Norge. Landets vattenkraftsproduktion hör också till de största i Europa, och den skulle kunna ökas tillsammans med andra gröna energikällor såsom vindkraft, solenergi och biomassa. Ukraina har också varit en stor exportör av metaller och hyser fyndigheter av litium och sällsynta jordartsmetaller, som är avgörande för den gröna och den digitala industrin.

Samtidigt är Ukrainas jordbruksindustri en av de största i världen. Dess integrering i den inre marknaden skulle avsevärt öka EU:s livsmedelstrygghet.

Fördelarna för länderna på västra Balkan av ökat deltagande på den inre marknaden är också kristallklara. Som en indikation har Kroatiens BNP ökat stadigt sedan landet anslöt sig till EU 2013, vilket har inneburit högre inkomster för landets medborgare, med en genomsnittlig ökning av BNP per capita på 67 % (från 10 440 euro år 2013 till över 17 240 euro).

Vägen till EU-medlemskap för upp till nio nya länder kommer att vara krokig, men det finns inget annat alternativ: om unionen vill vara en världsmakt måste den först bli en lokal makt.

Andra bestämmer redan åt dig – dags att göra något åt det?

Av EESK:s arbetstagargrupp

Europaparlamentets kampanj ”Använd din röst, annars bestämmer andra åt dig” är mycket relevant. Parlamentets valvideo slår an rätt ton genom att gå tillbaka till EU-projektets rötter – att bygga upp en fredlig framtid ur askan efter krig och folkmord. Särskilt i denna tid då extremism och apati griper omkring sig liknar politiken ofta mer en dokusåpa än ett verkligt debattforum.

Vill du verkligen låta andra bestämma åt dig? De gör det redan och återigen väljer de åtstramningar.

Vår ordförande Lucie Studničná har sagt det högt och tydligt: vi klarar inte av ytterligare en åtstramningskris. De åtgärder som vidtogs under den senaste finanskrisen gjorde att vissa länder fastnade i en situation med ekonomisk nedgång och kompetensflykt. I Spanien, Italien och Grekland är arbetslösheten fortfarande hög, och BNP per capita ligger fortsatt långt från 2008 års nivåer. Till följd av denna icke-lösning har EU-skepticismen och populismen ökat kraftigt, vilket möjliggjorts av en omsvängning till den yttersta högern.

De nya finanspolitiska reglerna gör de flesta medlemsstater maktlösa inför de utmaningar på klimatområdet och det sociala området som vi står inför. Löftena från La Hulpe kommer att klinga falskt. Medborgarna kommer att drabbas, och om det tillkommer ytterligare ekonomiska svårigheter, som regeringarna säkert kommer att beskriva som ”påtvingade från Bryssel”, kan det för många vara droppen som får bägaren att rinna över.

Demokrati handlar inte bara om att rösta: det civila samhället och fackföreningarna är grundläggande för att den ska fungera väl. Att rösta är samtidigt inte bara ett sätt att ge legitimitet, och är långt ifrån meningslöst.

Det är en rättighet som miljoner människor i många generationer har kämpat för, inte sällan med livet som insats. Och vi kan förlora den.

Besluten om åtstramningar är inte huggna i sten. Inför EU-valet i juni och inför alla kommande nationella val upprepar vi uppmaningen: använd din röst. Låt den inte tas ifrån dig. Rösta för sociala framsteg. Tillsammans kan vi fortsätta att förbättra våra länder och EU, och ändra på det som inte fungerar.

#EUelections2024: Civilsamhällesorganisationer diskuterar vilket slags EU de vill ha och föreslår prioriteringar inför den nya mandatperioden

Av Gruppen för civilsamhällesorganisationer

Inför den nya mandatperioden föreslår civilsamhällesorganisationer att man tar itu med omedelbara och långsiktiga utmaningar, genomför EU:s befintliga politiska strategier på rätt sätt och stärker EU:s värden. En strukturerad civil dialog och en stark social agenda står också högt på deras lista över prioriteringar.

Den 16 april höll Gruppen för civilsamhällesorganisationer vid EESK en konferens på temat ”Tillsammans bygger vi det EU vi vill ha”. Evenemanget samlade företrädare för civilsamhällesorganisationer på nationell och europeisk nivå som diskuterade sina politiska prioriteringar inför det kommande valet till Europaparlamentet och undertecknandet av den interinstitutionella La Hulpe-förklaringen om den europeiska pelaren för sociala rättigheter.

Séamus Boland, ordförande för Gruppen för civilsamhällesorganisationer, inledde konferensen och beklagade att många politiker från de traditionella nationella partierna inte vill diskutera EU med väljarna. Väljarna förstår därför inte varför EU behövs, och EU:s politik återspeglar inte alltid det som är viktigt för dem. Detta har lett till ett farligt glapp mellan allmänheten och EU, och kan få många människor att rösta på extremistpartier. ”Det som behövs just nu är att nationella politiker och EU-politiker aktivt deltar i en öppen debatt med människor om de problem som EU står inför och om vad som bör göras för att lösa dem. Endast på detta sätt kan vi övertyga dem om att EU är till för alla och fortsätter att skapa möjligheter för alla.”

Läs och dela med dig av konferensens **slutsatser och rekommendationer**, som handlar om följande frågor:

- Varför valet till Europaparlamentet 2024 är viktigt: EU vid ett vägskäl
- Tillsammans bygger vi det EU vi vill ha: ett demokratiskt och inkluderande EU med social rättvisa och socialt skydd
- Tillsammans bygger vi det EU vi vill ha: en hållbar ekonomi baserad på rättvisa omställningar och arbetstillfällen av hög kvalitet
- Att sätta det civila samhället, medborgarna och ungdomarna i centrum för morgondagens Europa

Slutsatserna och rekommendationerna kommer att ligga till grund för en **EESK-resolution** med politiska förslag riktade till det nyvalda Europaparlamentet och den nya kommissionen. Resolutionen kommer att antas i juli 2024.

Läs mer i **pressmeddelandet** om konferensen.

IN FOCUS: 20TH ANNIVERSARY OF GREAT ENLARGEMENT

Utvidgningen: EU:s kraftfullaste och framgångsrikaste politiska verktyg

av Pat Cox

Vår särskilda gäst, Europaparlamentets f.d. talman Pat Cox, ser tillbaka på EU:s största utvidgning för 20 år sedan som en ytterst hoppfull tid: äntligen kunde kontinenten andas fullt ut med båda sina lungor, öst och väst. Medan Putin är i färd med att förkunna sin myt om slaviskt broderskap, till ljudet av exploderande ballistiska robotar, förblir EU en frivillig union av fria och självbestämmande folk, en union som vilar på de grundläggande värdena respekt för mänskliga rättigheter, jämlikhet och rättsstatsprincipen.

De händelser som särskilt sticker ut för mig politiskt sett men även på ett känslomässigt plan är dels det evenemang som hölls i Dublin av det irländska ordförandeskapet för Europeiska unionens råd den 1 maj 2004, dels välkomstceremonin i Europaparlamentet i Strasbourg den 3 maj 2004. Det var dagar fyllda av en enastående optimism och hoppfullhet och symboliska handlingar i form av hemkomst, återförening och en kontinent som äntligen andades fullt ut med båda sina lungor, öst och väst. I Dublin läste Seamus Heaney sin dikt *Beacons at Bealtaine* och gav uttryck för den underliggande optimismen kring vad denna historiska utvidgning skulle kunna föra med sig: ”Move lips, move minds and make new meanings flare”. I Strasbourg hissade man de tio nya medlemsstaternas flaggor i enorma flaggstolpar som tillverkats vid varven i Gdańsk, en gåva från Polen. Deras färd till Strasbourg blev en symbolisk påminnelse om resan från kommunism till frihet, vilket underströks av Lech Wałęsas närvaro.

För oss alla var evenemanget så klart kulmen på en lång och komplex process av ömsesidiga förberedelser under många år. Glädjen var där men också en känsla av lättnad hos alla inblandade att vi kommit i mål efter detta politiska och förfarandemässiga maraton.

Enligt min uppfattning har utvidgningen kanske varit EU:s kraftfullaste, mest omdanande och framgångsrikaste politiska verktyg under de senaste fem årtiondena. Mitt hemland Irland gick med i samband med den första utvidgningen den 1 januari 1973 och var då den fattigaste medlemsstaten/regionen i dåvarande Europeiska ekonomiska gemenskapen. Tillgången till en stor marknad, jämte EU:s solidaritet genom regionala medel och senare sammanhållningsmedel under de första årtiondena av medlemskap, högre normer för jämställdhet och miljöpolitik, stödet till fredsprocessen i Nordirland och erkännandet av de unika utmaningar som brexit förde med sig för Irland, den enda EU-medlemsstat som

delar en landgräns med Förenade kungariket, har sammantaget inneburit synnerligen positiva erfarenheter och resultat. Det har inte alltid flutit på helt friktionsfritt, framför allt inte under krisen i euroområdet, men totalresultatet har varit övervägande positivt.

Jag både respekterar och beklagar Förenade kungarikets beslut att lämna unionen, men en sak visar det tydligt: att EU är en frivillig union av fria och självbestämmande folk – fria att ansluta sig och fria att dra sig ur. Detta i skarp kontrast till Putins nyimperialistiska krig mot Ukraina, där han dagligen förkunnar sin myt om slaviskt broderskap via gevärspipor och dödsbringande detonationer från ballistiska robotar och drönare.

Greklands, Portugals och Spaniens anslutning bidrog till att säkra ländernas återgång till framgångsrika demokratier efter diktaturen, utöver att förbättra levnadsstandarden och livskvaliteten.

Den största utvidgningen för 20 år sedan förde med sig en spektakulär tillväxt i de nya medlemsstaterna, inte minst i Central- och Östeuropa, genom en kraftig ökning av investeringar, handel och solidaritet inom EU. I genomsnitt ökade ländernas BNP per capita, justerat för inflation och valuta, från mindre än hälften av EU-genomsnittet till tre fjärdedelar av ett växande EU-genomsnitt under de nästföljande två årtiondena. Litauens BNP per capita tredubblades under denna period. Hälsa och utbildning har förbättrats, vilket har lett till framsteg när det gäller både livskvalitet och levnadsstandard. Jordbruksproduktionen i regionen har fördubblats. Kort sagt, denna utvidgning har liksom alla tidigare utvidgningar visat sig gynna både de anslutande staterna och EU. Jag är med andra ord optimistisk när det gäller utvidgningen, men för den skull inte naiv.

Den händelseutveckling som skett i Polen under de senaste åren och som under en längre tid pågått i Ungern visar hur en glidning bort från EU:s normer beträffande rättsstatsprincipen, mediefriheten eller respekten för minoriteters rättigheter avslöjar ett stöd för EU som ett verktyg för välstånd men en motvilja till EU som en gemenskap av gemensamma värden. Ungerns premiärminister förklarar stolt att hans land är en illiberal demokrati. Oavsett vilket tolkningsutrymme man kan ha när det gäller artikel 2 i EU-fördraget är det självklart inte en stadga för en illiberal demokrati. (”Unionen ska bygga på värdena respekt för människans värdighet, frihet, demokrati, jämlikhet, rättsstaten och respekt för de mänskliga rättigheterna, inklusive rättigheter för personer som tillhör minoriteter. Dessa värden ska vara gemensamma för medlemsstaterna i ett samhälle som kännetecknas av mångfald, icke-diskriminering, tolerans, rättvisa, solidaritet och principen om jämställdhet mellan kvinnor och män.”)

Detta var en del av avtalet om EU-medlemskap och har skrivits in i alla anslutningsfördrag och godkänts av alla anslutande stater. Att använda formeln ”behåll dina värden, men skicka dina pengar” är inte en hållbar grund för ömsesidig respekt – något som de nuvarande kandidatländerna bör vara uppmärksamma på när de förhandlar om en eventuell EU-anslutning. Jag förväntar mig att Köpenhamnskriterierna kommer att spela en mer grundläggande roll i framtida förhandlingar, eventuellt med klausuler i anslutningsfördragen som ger EU en mer robust kapacitet att kunna försvara rättigheter och värden och förhindra överträdelser. EU är inte bara en marknad – och materiella framsteg, även om de är önskvärda, är inte dess enda eller ens grundläggande existensberättigande.

Med det sagt så har resultatet, på basis av de utvidgningar som hittills har ägt rum, dock i huvudsak varit positivt för alla berörda parter och bör betraktas med en positiv blick. Kandidatländerna kommer att behöva genomföra betydande förändringar, vart och ett i sin egen takt. Även EU har ett internt arbete att ta itu med i fråga om sin beslutsprocess och budgetkapacitet att ta emot nya medlemsstater och när det gäller föranslutningsstöd. När status som kandidatland har beviljats och efter genomgången krävs det enhällighet i rådet kring förhandlingsramar, inledande och slutförande av förhandlingar kapitel för kapitel och i slutändan

anslutningsfördraget. Inget av detta är okomplicerat eller enkelt. Man hoppas att alla medlemsstater kommer att respektera skyldigheten om ”lojalt samarbete” för att bistå vid fullgörandet av de uppgifter som följer av fördraget (artikel 4.3 i EU-fördraget).

Ukraina är ett komplext särfall på grund av landets storlek, jordbrukets relativa andel av BNP jämfört med EU-genomsnittet och den jämförelsevisa fattigdomen i termer av BNP per capita, samt naturligtvis på grund av kriget och dess förödande konsekvenser. Förhandlingarna kan ändå komma igång. Ukraina är redan på väg att integreras genom sitt associeringsavtal och det djupgående och omfattande frihandelsavtalet med EU. Dessa avtal skulle kunna utvidgas gradvis med tiden, men i slutändan kommer stabila territoriella förhållanden och en varaktig fred – där EU-medlemskapet kan spela en roll – vara en nödvändig förutsättning för anslutning. EU behöver stabilitet, inte kaos, på sin östra flank, och att välkomna Ukraina ligger i slutändan i såväl det kollektiva intresset som i Ukrainas intresse.

Pat Cox, f.d. talman i Europaparlamentet 2002–2004

Pat Cox är en irländsk politiker och journalist. Han var Europaparlamentets talman 2002–2004 och ordförande för Internationella Europarörelsen 2005–2011. Sedan 2015 är han ordförande för Jean Monnet Foundation for Europe. Han är också europeisk samordnare för stomnätskorridoren Skandinavien-Medelhavet (TEN-T) och ledare för Europaparlamentets uppdrag för behovsbedömning och genomförande av parlamentarisk reform av Ukrainas parlament (Verchovna Rada). I början av sin karriär arbetade han för ett nyhetsmagasin vid tv-kanalen RTE i Dublin. 2004 tilldelades Pat Cox Aachens internationella Karlspris för sitt parlamentariska engagemang för utvidgningen av Europeiska unionen.

EU:s stora utvidgning – 20 år senare

Av Jarosław Pietras

Jarosław Pietras, f.d. biträdande chefsförhandlare för Polens anslutning till EU, reflekterar över effekterna av den utvidgning som ägde rum för 20 år sedan samt de ekonomiska och andra fördelar som den medförde inte bara för Polen och övriga länder som anslöt sig utan även för EU som helhet. Beslutet att utvidga EU 2004 var ett bevis på unionens engagemang för enighet, mångfald och solidaritet. I dag finns det fortfarande värdefulla lärdomar att dra av denna utvidgning inför framtida föranslutningsförhandlingar.

Efter 20 år står det helt klart att anslutningen till EU av de flesta centraleuropeiska länder, tillsammans med Malta och Cypern, inte bara utgjorde en ”stor utvidgning” utan var en historisk milstolpe för hela unionen. Effekterna var djupgående, särskilt på det ekonomiska landskapet i de nya medlemsstaterna.

Utvidgningen medförde en avsevärt högre levnadsstandard i de centraleuropeiska länderna. De åtta centraleuropeiska länderna – Estland, Lettland, Litauen, Polen, Slovakien, Slovenien, Tjeckien och Ungern – upplevde alla en anmärkningsvärd ökning av BNP per capita uttryckt i köpkraftsparitet som överträffade vad som skulle ha kunnat uppnås om de stannat utanför EU. Statistiken avser alltid medelvärden för de påtagliga fördelar som integrationen medfört. Det är värt att notera att även om vinsterna inte fördelats jämnt mellan medlemsstaterna, och vissa upplevt större förbättringar än andra, har alla länder uppvisat

betydande förbättringar. Till exempel utvecklades Litauen och Polen till föregångare som drog störst nytta av EU-medlemskapet, medan Estland och Slovenien har gjort mindre framsteg då de mött utmaningar, särskilt på grund av effekterna av finanskrisen 2008.

Anslutningen till EU ledde till en ny era av ekonomiskt välstånd för Polen och de andra centraleuropeiska länderna. Särskilt Polen utmärker sig som en framgångssaga när det gäller utveckling efter anslutningen. Landet upplevde en ekonomisk tillväxt utan motstycke med fördubblad BNP mellan 2004 och 2022. På samma sätt har även andra medlemsstater i regionen upplevt en betydande BNP-tillväxt per capita, om än i varierande takt. Till exempel Slovakien och Litauen uppvisade lovvärda framsteg, vilket ytterligare minskade utvecklingsklyftan i förhållande till Västeuropa. De statistiska uppgifterna från denna period ger en bild av resiliens och dynamik, då dessa länder utnyttjade EU-medlemskapet för att främja ekonomisk expansion och stärka sin globala konkurrenskraft. Detta anmärkningsvärda resultat understryker EU-integrationens omvälvande inverkan på ekonomierna i alla nya medlemsstater. Och detta skedde trots inverkan av finanskrisen, då de nya EU-länderna uppnådde högre tillväxttakt än väntat.

Perioden efter EU:s utvidgning 2004 var inte fri från utmaningar. Till exempel sände den globala finanskrisen 2008 chockvågor genom hela den europeiska ekonomin och satte resiliensen hos både de etablerade och de nyligen integrerade medlemsstaterna på prov. Trots krisens negativa effekter uppvisade de nya EU-medlemmarna en anmärkningsvärd resiliens och överträffade de ursprungliga tillväxtprognoserna. Deras förmåga att rida ut stormen och upprätthålla en positiv tillväxttakt underströk styrkan i deras ekonomier och EU-integrationens fördelar. Krisen innebar stora utmaningar, men gav också dessa länder möjlighet att dra full nytta av den nära kopplingen till den europeiska ekonomin. Detta var också ett test av de nyligen anslutna ländernas engagemang för europeiska värden och europeisk solidaritet i tider av motgång.

Under hela förhandlingsprocessen framstod det polska civila samhället som en stark kraft för förändring och framsteg. Civilsamhällesorganisationer, gräsrotsrörelser och intressegrupper spelade en avgörande roll för att främja EU-integrationen och upprätthålla de demokratiska värdena i Polen. Deras outtröttliga insatser för att öka medvetenheten, uppbåda stöd och ställa ledarna till svars bidrog till att forma den allmänna opinionen och driva på positiva förändringar. Genom att aktivt samarbeta med medborgarna och främja dialog och öppenhet bidrog det polska civila samhället till att förhandlingsprocessen förblev inkluderande, demokratisk och lyhörd för folkets behov. Dess bidrag underlättade inte bara Polens anslutning till EU utan stärkte också den demokratiska grunden och det civila samhället i landet.

Beslutet att utvidga EU 2004 var ett bevis på unionens engagemang för enighet, mångfald och solidaritet. Genom att välkomna de flesta centraleuropeiska länder, tillsammans med Malta och Cypern, stärkte EU sin ekonomiska potential, sin kulturella rikedom och sitt geopolitiska inflytande. Dessa länders anslutning gav unionen nya perspektiv, talanger och möjligheter, berikade dess mångfald och stärkte dess globala närvaro. Ur geopolitisk synvinkel stärkte utvidgningen EU:s inflytande och stabilitet genom att central- och östeuropeiska länder integrerades i dess ram för samarbete och samverkan. Institutionellt sett diversifierade utvidgningen EU:s perspektiv och fördjupade dess integration, vilket lade grunden för en mer enad och resilient union.

Det finns värdefulla lärdomar att dra av erfarenheterna från EU:s utvidgning 2004, särskilt när det gäller förhandlingsprocessen och förberedelserna inför anslutningen. Om jag skulle inleda en liknande resa i dag skulle jag förespråka en starkare betoning på föranslutningsvillkor och stödmekanismer i alla framtida förhandlingar, särskilt på områdena samhällsstyrning och rättsstatsprincipen. För att värna unionens integritet och upprätthålla dess värden är det mycket viktigt att se till att kandidatländerna uppfyller de nödvändiga kriterierna och normerna innan de ansluter sig till EU. Att ge kandidatländerna tillräckligt stöd och bistånd under förhandlingsprocessen är dessutom avgörande för deras framgångsrika integration och den långsiktiga stabiliteten inom EU.

Kärnan i förhandlingsprocessen inför EU:s utvidgning 2004 var ett gemensamt åtagande att främja stabilitet, demokrati och välstånd i hela Europa. Förhandlingarna vägleddes av en vilja att stärka samarbetet och solidariteten mellan de europeiska länderna, då både kandidatländerna och de länder som redan var EU-medlemmar var medvetna om de ömsesidiga fördelar som utvidgningen skulle ge. Även om förhandlingarna var komplexa och utmanande vilade de i slutändan på en gemensam vision om ett enat och välmående Europa, där alla nationer kunde blomstra tillsammans inom EU:s ram.

När EU-kandidatländerna under 2024 navigerar vägen mot anslutning finns det flera viktiga överväganden att hålla i åtanke. Först och främst är det för en framgångsrik integration och långsiktig stabilitet inom unionen mycket viktigt att prioritera reformer som är förenliga med EU:s normer och värden. Detta inbegriper att stärka de demokratiska institutionerna, främja rättsstatsprincipen och värna de grundläggande rättigheterna och friheterna. Dessutom är det för ett smidigt inträde i unionen mycket viktigt att proaktivt samarbeta med befintliga EU-medlemmar för att skapa förtroende och stöd. Genom att visa genuint engagemang för europeiska värden och samarbete kan kandidatländerna bana väg för sin egen ljusare framtid inom EU.

Jarosław Pietras *är för närvarande gästforskare vid Wilfried Martens Centre for European Studies i Bryssel och gästprofessor vid Europeiska högskolan i Brygge.*

Han var med i den grupp som förhandlade om Polens anslutning till EU från och med 1998, då förhandlingarna inleddes, till och med 2004, då Polen anslöt sig till EU. Mellan 1990 och 2006 tjänstgjorde han i sitt hemland Polen som statssekreterare vid finansministeriet, statssekreterare med ansvar för Europafrågor och chef för byrån för kommittén för europeisk integration. Mellan 2008 och 2020 var han generaldirektör vid Europeiska unionens råd och arbetade då med många olika politikområden (klimatförändringar, miljö, transport, telekommunikation, energi, utbildning, kultur, audiovisuella frågor, ungdomsfrågor och idrott). Han har en doktorsexamen i ekonomi från Warszawas universitet och är författare till en rad publikationer om frågor som rör EU, hållbarhet och handel. Han har också mottagit Fulbright-stipendiet och varit ledamot av styrelsen för tankesmedjan Bruegel (2008–2011).

Redaktör

Ewa Haczyk-Plumley (editor-in-chief)
Laura Lui (ll)

Medverkande i detta nummer

Daniela Vincenti (dv)
Ewa Haczyk-Plumley (ehp)
Giorgia Battiato (gb)
Jasmin Kloetzing (jk)
Katerina Serifi (ks)
Katharina Radler (kr)
Laura Lui (ll)
Marco Pezzani (mp)
Margarita Gavanas (mg)
Margarida Reis (mr)
Millie Tsoumani (mt)
Pablo Ribera Paya (prp)
Thomas Kersten (tk)

Medverkande i detta nummer

Agata Berdys (ab)
Giorgia Battiato (gb)

Adress

European Economic and Social Committee
Jacques Delors Building,
99 Rue Belliard,
B-1040 Brussels, Belgium
Tel. (+32 2) 546.94.76
Email: eescinfo@eesc.europa.eu

EESC info is published nine times a year during EESC plenary sessions. EESC info is available in 24 languages
EESC info is not an official record of the EESC's proceedings; for this, please refer to the Official Journal of the European Union or to the Committee's other publications.
Reproduction permitted if EESC info is mentioned as the source and a link is sent to the editor.

05/2024